

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2716204818
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2716204818.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Martina Valentová, v právnej veci žalobcu: Q. D., nar. XX.X.XXXX, adresa Z., V. S. XX, zastúpeného advokátom: JUDr. Stanislav Brhel, so sídlom Hodonín, Masarykovo nám. 18, proti žalovanému: VPP servis, s. r. o., so sídlom Holíč, Svätovánska 8, IČO: 36 836 516, zastúpenému advokátom: JUDr. Václav Sosna, so sídlom Skalica, Námestie slobody 2, o určenie vlastníctva, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 3C/142/2016-71 zo dňa 22.10.2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvou výrokovou vetou žalobu žalobcu zamietol; druhou výrokovou vetou rozhodol, že žalovanému oproti žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu a treťou výrokovou vetou rozhodol, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 34, § 38 ods. 1, 2, § 40 ods. 1 a 3 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a vecne tým, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom spoluvlastníckeho podielu 27670/29882 na parcele č. 14271/11 o výmere 29.882 m², orná pôda, evidovanej na LV č. XXXX Okresným úradom Skalica, pre okres Skalica, obec Z., katastrálne územie Z., a to dôvodiac, že dňa 6.9.2013 uzatvoril so žalovaným kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod predmetného spoluvlastníckeho podielu, avšak zmluva bola uzavretá za zvláštnych okolností z hľadiska zdravotného stavu žalobcu, ktorý nebol schopný chápať zmysel svojho konania, liečil sa na psychiatrii a podľa lekárskeho správ nebol schopný porozumieť zmyslu právneho úkonu, obsahu a podpisu kúpnej zmluvy. Zástupca žalovaného mal na žalobcu náliehať, že musí prísť k podpisu zmluvy, aj keď bola sobota a nebolo možné overiť podpis na zmluve. Zástupca mu neumožnil, aby žalovaný podpísal zmluvu v iný deň, a to cez to, že žalobca nebol schopný adekvátne riešiť svoju životnú situáciu. Žalobca mal za to, že trpel duševnou poruchou, zmiešanou poruchou osobnosti, ktorá ho disponovala k abnormálnym skratovým reakciám, prejavovali sa u neho stavy úzkosti a sebevražedné pokusy. Pre zdravotné ťažkosti bol hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení v nemocnici v Pezinku. Pre tieto skutočnosti je zrejmé, že v dobe podpisu kúpnej zmluvy dňa 6.9.2013 trpel duševnou poruchou, spôsobujúcou, že nebol osobou právne spôsobilou konať platné právne úkony. V prípade uzavretej kúpnej zmluvy tak ide o absolútne neplatný právny úkon. Obrana žalovaného spočívala v tom, že zmluva nebola uzavretá za žiadnych zvláštnych okolností, pričom dňa 6.9.2013 nebola sobota, ale piatok, pričom strany jednali o uzavretí zmluvy niekoľko mesiacov pred jej uzavretím a na uzavretie zmluvy naliehal žalobca, pretože potreboval peniaze. Žalovaný poprel aj tvrdenia žalobcu o jeho duševnej chorobe, keď jeho zdravotný stav bol riešený v konaní Okresného súdu Skalica pod sp. zn. 4T/23/2014 s výsledkom, že žalobca žiadnou duševnou chorobou v čase uzavretia

kúpnej zmluvy, ktorá by mala spôsobiť jeho nespôsobilosť na právne úkony, netrpel. Žalobca však v konaní trval na tom, že zmluva bola v skutočnosti podpísaná nie 6.9.2013, ale 7.9.2013 v sobotu. K posúdeniu duševnej poruchy navrhol žalobca vykonať znalecké dokazovanie, keď poukázal na to, že bol 4.9.2013 prepustený z väzby a následne bol hospitalizovaný na lekárskej pohotovosti z dôvodu zlého zdravotného stavu. Od 14.9.2013 bol hospitalizovaný v psychiatrickej nemocnici v Pezinku z dôvodu duševnej poruchy, ktorou trpel. Žalovaný v spore poukazoval na závery z konania Okresného súdu Skalica vedeného pod sp. zn. 2C/189/2015, podľa ktorých bol žalobca plne spôsobilý rozoznať dôsledky svojho konania, pričom v tomto konaní žalobca argumentujúci svojou psychickou poruchou rovnako žaloval o určenie vlastníckeho práva proti iným žalovaným. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie pripojeným spisom Okresného súdu Skalica sp. zn. 2C/189/2015, z ktorého zistil, že žalobca Q. D. sa proti žalovaným 1. BAUMANN, s.r.o., 2. HOHES TATRAS s.r.o. a 3. HS-TS s.r.o. domáhal určenia vlastníckeho práva k špecifikovaným nehnuteľnostiam z dôvodu, že dňa 24.1.2014 uzavreli žalobca ako predávajúci a žalovaný 1. ako kupujúci kúpnu zmluvu, ktorá je však absolútne neplatným právnym úkonom, keďže k jej podpisu bol žalobca donútený svojou ťažkou životnou a finančnou situáciou, čiže zmluvu uzavrel v tiesni, tiež v čase uzavretia kúpnej zmluvy trpel amnéziou, resp. aj duševnou chorobou - zmiešanou poruchou osobnosti, ktorá ho disponuje k abnormálnym skratovým (neuváženým) reakciám. Žalobca v konaní vedenom pod sp. zn. 2C/189/2015 poukazoval na to, že vzhľadom na jeho duševnú poruchu, samovražedné pokusy a úzkostné stavy bol práceneschopný v obdobiach 4.3.2013 - 7.7.2013, 15.9.2013 - 12.10.2013, 13.10.2013 - 9.5.2014, bol niekoľkokrát hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici Philippa Pinela v Pezinku v obdobiach od 15.9.2013-11.10.2013, 13.10.2013-29.10.2013. Z trestného spisu Okresného súdu Skalica sp. zn. 4T/23/2014 súd ďalej zistil, že žalobca bol odsúdený pre pokračujúci zločin nedovoleného ozbrojovania podľa § 294 ods. 1, 2 Tr. zákona a iné. Zo správy Fakultnej nemocnice s poliklinikou Skalica, a.s., chirurgická ambulancia zo dňa 1.9.2013 mal súd preukázané, že žalobca bol privedený políciou, pričom mal spôsobené povrchové poranenia nosa, viaceré povrchové poranenia hlavy. Zo správy Fakultnej nemocnice s poliklinikou Skalica, a.s. zo dňa 2.9.2013 súd zistil, že žalobca bol vyšetrený pre úder do hlavy. Zo správy Fakultnej nemocnice s poliklinikou Skalica, a.s., neurologická ambulancia zo dňa 1.9.2013 súd zistil, že žalobca bol vyšetrený pre povrchové poranenie vlasatej kože hlavy; konštatovaná je porucha psychiky a správania zapríčinená užitím alkoholu, akútna intoxikácia, udretý do hlavy, od úrazu epistaxa, na okolnosti deja si pacient pamätal. Zo správy Fakultnej nemocnice s poliklinikou Skalica, a.s., interná ambulancia súd zistil, že žalobca bol privezený v ebriete, vraj udretý do hlavy, na otázky neodpovedá, stále komunikuje, preberá rodinné problémy. Zo správy Fakultnej nemocnice Skalica, a.s., neur. ambulancia zo dňa 14.9.2013 súd zistil, že u žalobcu bola zaznamenaná porucha psychiky a správania zapríčinená užitím alkoholu: akútna intoxikácia. Z Prepúšťacej správy z hospitalizácie žalobcu od 15.9.2013 do 11.10.2013 Psychiatrickej nemocnice v Pezinku bolo zistené, že žalobca mal diagnostikovaný záver F99 bližšie nešpecifikovaná duševná porucha. Pacient bol nastavený na liečbu tiapridom a alprazolamom. Stav na liečbe stabilizovaný, bez prejavov porúch správania. Žalobca bol na 26. deň prepustený do ambulantnej starostlivosti. Z Prepúšťacej správy z hospitalizácie žalobcu od 13.10.2013 do 29.10.2013 Psychiatrickej nemocnice Philipa Pinela Pezinok, použitej pre súdne rozhodnutie vo veci sp. zn. 2C/189/2015 mal súd za zistené, že žalobca má diagnostikovaný záver F 43.2 adaptačná porucha, F 44.0 disociatívna amnézia v anamnéze, F 61 zmiešaná a iná porucha osobnosti - klaster B podľa DSM-IV - narcistické a histriónske rysy. Pacient prepustený v stabilizovanom stave na 17.deň do ambulantnej starostlivosti. Z Lekárskej správy Sociálnej poisťovne, pobočka Senica zo dňa 6.10.2015 mal súd preukázané, že u žalobcu bola posudzovaná invalidita na jeho žiadosť o invalidný dôchodok, pričom posudkový lekár konštatoval, že žalobca je uznaný invalidným, pričom rozhodujúcim zdravotným postihnutím odôvodňujúcim invaliditu je zdravotné postihnutie zaradené do Kapitoly V _ Duševné choroby a poruchy správania, pod Položkou 3. - poruchy nálad, písm. b) - ťažké formy. Výsledná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 60%. Posudkový lekár určil dátum vzniku invalidity na 22.12.2014. Zo znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, sexuológia MUDr. Ivana André, PhD. č. 85/2013 a MUDr. Ľubomíry Izákovéj č. 82/2013 zo dňa 25.11.2013, ktorý je súčasťou vyšetrovacieho spisu ČVS:ORP-282/OVK-SI-2013 zo dňa 31.10.2013, pripojeného vo veci Okresného súdu Skalica sp. zn. 4T/23/2014, konajúci súd zistil, že jeho predmetom bolo posúdenie, či obvinený Q. D. v čase spáchania trestných činov (obdobie rokov 1992 - 2.9.2013) trpel duševnou poruchou a ak áno akou, resp. či tou netrpí v súčasnej dobe. Podľa záverov znalcov žalobca trpí zmiešanou poruchou osobnosti, ktorá ho disponuje k abnormálnym skratovým (neuváženým) reakciám. Zmiešaná porucha osobnosti je trvalou charakteristikou osobnosti obvineného, teda je prítomná aj v súčasnosti. Uvedená porucha nepodstatne (forenzne nevýznamne) znížila jeho ovládacie schopnosti, nemala vplyv na jeho rozpoznávacíe schopnosti; v čase spáchania trestných činov žalobca mohol a

vedel rozpoznat' nebezpečenstvo svojho konania, v čase činu vedel a mohol svoje konanie ovládať v čiastočne zníženej miere; v súčasnosti je plne schopný chápať zmysel trestného konania. Žalobca mal dňa 1.9.2013 nezhody v partnerských vzťahoch s partnerkou, duševné zdravie si vyžiadalo pobyt v psychiatrickej nemocnici v Pezinku. Z posudku mal súd preukázané, že žalobca sa psychiatricky začal liečiť v septembri 2013 v súvislosti so životnými udalosťami, dovtedy bol bez kontaktu s psychiatriou. Znalci zistili v ostatnom období kumuláciu psychosociálnej záťaže, amnesticky identifikovali približne 2 roky trvajúcu chronickú psychosociálnu záťaž, v súvislosti s ňou zvýšenú intrapsychickú tenziu a senzitivnú vzťahovačnosť žalobcu. Z dostupných údajov vyplynulo, že v rámci obchodu s pozemkami bol žalobca podozrievavý voči kupcom, čo viedlo k poruchám správania. V predchádzajúcom období bol žalobca podľa znaleckého posudku 2x na úteku v Nemecku, po návrate si pripravil na obranu pušku. Rozpadol sa mu partnerský vzťah, čo vyústilo do skratovej abnormálnej reakcie. Agresivita bola namierená voči družke a jej priateľovi, zistilo sa šoférovanie pod vplyvom alkoholu. V ďalšom období pretrvávali psychické ťažkosti, ktoré boli reakciou na rozvíjajúcu sa debaklovú životnú situáciu. Stav bol uzatvorený ako adaptačná porucha u pacienta so zmiešanou poruchou osobnosti. Zo záveru znalcov vyplynulo, že u žalobcu ide o adaptačnú poruchu a zmiešanú poruchu osobnosti, v čase spáchania trestného činu 1.9.2013 žalobca trpel na zmiešanú poruchu osobnosti, ktorá ho disponuje k abnormným skratovým neuváženým reakciám. Zmiešaná porucha osobnosti je trvalou charakteristikou osobnosti obvineného. Bola prítomná aj v čase vypracovania ZP. Porucha sa pre prežívanú životnú záťaž dekompenzovala, stala sa viac nápadnou, nepriaznivo ovplyvňuje psychosociálne fungovanie žalobcu. Nie je schopný adekvátne riešiť svoju debaklovú životnú situáciu - rozpad vzťahu. Uvedená porucha nemala vplyv na rozpoznávacíe schopnosti žalobcu, v čase spáchania trestných činov mohol a vedel rozpoznat' nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť, vedel a mohol svoje konanie ovládať v čiastočne zníženej miere - forenzne nevýznamnej. Zo znaleckého posudku súd zistil, že v dobe vyšetrenia bol žalobca schopný chápať zmysel trestného konania, z psychiatrického hľadiska pre spoločnosť nebol nebezpečný, nebola potrebná ochranná liečba, dobrovoľne sa podrobil psychiatrickej liečbe. Znalci s ohľadom na spáchanú trestnú činnosť u žalobcu nezistili závislosť od alkoholu alebo iných psychoaktívnych látok. Súd vo veci sp. zn. 2C/189/2015 žalobu žalobcu napokon zamietol.

3. Na základe takto vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci potom vyvodil súd prvej inštancie ten právny záver, že žaloba nebola podaná dôvodne. Poukázal na to, že zo znaleckého posudku z 19.11.2013, z časti, ktorá sa týka vyšetrenia žalobcu dňa 1.9.2013 je zrejmé, že žalobca sám uviedol, že netrpí žiadnou psychickou poruchou a nie je ani liečený, čo nedáva predpoklad ani k tomu, že by žalobca bol súdnym rozhodnutím obmedzený v spôsobilosti na právne úkony. Súd uviedol, že do úvahy by tak u žalobcu prichádzal iba nedostatok spôsobilosti na právne úkony v zmysle ustanovenia § 38 ods. 2 OZ, dôsledkom duševnej poruchy, pre ktorú mohol byť žalobca nespôsobilý len na ním urobený právny úkon dňa 6.9.2013. Súd ale z vykonaného dokazovania znaleckým posudkom znalcov, z ich záverov pre rozhodnutie súdu o spôsobilosti žalobcu na jeho právny úkon v kúpnej zmluve zo dňa 6.9.2013 nemal za dokázané, že v čase podpisu zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu, by žalobca trpel takou duševnou poruchou, ktorá by bola príčinou nespôsobilosti žalobcu urobiť platný právny úkon prevodu svojho spoluvlastníckeho podielu. Znalecké posudky MUDr. Ivana André, PhD. č. 85/2013 a MUDr. Ľubomíry Izákovéj č. 82/2013 zo dňa 25.11.2013, znalcov z odboru zdravotníctva dokazujú, že v čase urobenia právneho úkonu žalobcom dňa 6.9.2013 (alebo nech aj ide o deň podpisu 7.9.2013), žalobca síce trpí zmiešanou poruchou osobnosti, ktorá ho disponuje k abnormálnym skratovým (neuváženým) reakciám, avšak táto je žalobcovou trvalou charakteristikou osobnosti, bola prítomná nielen v minulosti ale podľa znalcov aj v čase vyšetrenia žalobcu a aj v čase dania odpovedí znalcami na úlohu zadanú vyšetrovateľom (podľa znalcov v súčasnosti). Súd potom vychádzal zo záverov znalcov, že táto porucha u žalobcu nepodstatne (forenzne nevýznamne) znížila jeho ovládacie schopnosti a nemala vplyv na žalobcove rozpoznávacíe schopnosti. Žalobca podľa znalcov v čase spáchania trestných činov mohol a vedel rozpoznat' nebezpečenstvo svojho konania, v čase činu vedel a mohol svoje konanie ovládať v čiastočne zníženej miere. Zo Znaleckého posudku č. 02/2018 opäť podaného znalcom z odboru zdravotníctva MUDr. André vo veci obv. Q. D., ČVS:ORP-59/VYS-SI-2017, zo dňa 12.1.2018 tiež vyplynulo, že žalobca nemá kognitívne funkcie závažnejšie narušené, je teda schopný zapamätať si a vnímať javy vo všeobecnosti, ako aj vo vzťahu medzi nimi a netrpí na duševnú poruchu v úzkom slova zmysle, porucha žalobcu nemala/nemá podstatnejší vplyv na rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti obvineného (žalobcu).

4. Súd mal za to, že žalobca v konaní preukázal svoj naliehavý právny záujem na danom určení voči žalovanému, ktorý je v evidencii nehnuteľností zapísaný ako vlastník sporných nehnuteľností na LV č.

XXXX, pre obec Z. a katastrálne územie Z.. Avšak uzavrel, že žalobca v konaní nepreukázal žiadny právny dôvod, vôbec nie jeho nespôsobilosť na právny úkon urobený dňa 6.9.2013, ktorý by mal za následok neplatnosť kúpnej zmluvy, pretože z prvých znaleckých posudkov, kedy bol skúmaný zdravotný a duševný stav žalovaného v období od roku 1992 do 2.9.2013, teda aj v čase blízkom dňu podpísania zmluvy o prevode jeho spoluvlastníckeho podielu a tiež neskôr podľa znaleckého posudku 02/2018 z januára 2018 jednoznačne vyplýva, že v čase dania jeho podpisu na kúpnu zmluvu netrpel žalobca žiadnou poruchou, ktorá by mala za následok nespôsobilosť žalobcu k právnomu úkonu. Lekárske správy Fakultnej nemocnice s poliklinikou Skalica, a.s., chirurgická ambulancia z 1.9.2013, Fakultnej nemocnice s poliklinikou Skalica, a.s. zo dňa 2.9.2013 a Fakultnej nemocnice s poliklinikou Skalica, a.s., neurologická ambulancia zo dňa 1.9.2013 nepreukazujú, že žalobca dňa 6.9.2013 trpel duševnou poruchou, ktorá by ho robila nespôsobilým k právnomu úkonu. Zo správy Fakultnej nemocnice Skalica, a.s., neur. ambulancia zo dňa 14.9.2013 mal súd preukázané, že u žalobcu bola zaznamenaná porucha psychiky a správania zapríčinená užitím alkoholu - akútna intoxikácia, z Prepúšťacej správy z hospitalizácie žalobcu od 15.9.2013 do 11.10.2013 Psychiatrickej nemocnice v Pezinku bolo preukázané, že žalobca mal diagnostikovaný záver F99 bližšie nešpecifikovaná duševná porucha, pacient bol nastavený na liečbu tiapridom a alprazolamom, stav žalobcu na liečbe bol stabilizovaný, bez prejavov porúch správania a to, že žalobca bol na 26. deň prepustený do ambulantnej starostlivosti. Z Prepúšťacej správy z hospitalizácie žalobcu od 13.10.2013 do 29.10.2013 v Psychiatrickej nemocnici Philipa Pinela Pezinok bolo preukázané, že žalobca má diagnostifikovaný záver F 43.2 adaptačná porucha, F 44.0 disociatívna amnézia v anamnéze, F 61 zmiešaná a iná porucha osobnosti - klaster B podľa DSM-IV - narcistické a histriónske rysy a že žalobca bol prepustený v stabilizovanom stave na 17-ty deň do ambulantnej starostlivosti. Z posledných uvedených správ a ani zo správy Sociálnej poisťovne však podľa súdu jednoznačne nevyplývalo, že žalobca dňa 6.9.2013 trpel duševnou chorobou, ktorá by žalobcu robila pre uzavretie kúpnej zmluvy nespôsobilým. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, že trpel v čase urobenia právneho úkonu dňa 6.9.2013 takou duševnou poruchou, ktorá by spôsobila neplatnosť právneho úkonu, preto jeho žalobu zamietol. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že nevykonal žalobcom navrhnutý dôkaz - znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychiatrie, pretože mal za dostatočne znaleckými posudkami vypracovanými pre trestné konanie, keď bol skúmaný zdravotný a duševný stav žalobcu od roku 1992 do 2.9.2013 na to odborne spôsobilými znalcami za vyvrátené tvrdenie žalobcu o jeho nespôsobilosti pre duševnú poruchu urobiť dňa 6.9.2013 platne právny úkon.

5. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a v spore úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

6. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal v celom jeho rozsahu prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobca. Uviedol, že súd prvej inštancie zamietol jeho návrh s odôvodnením, že v dobe podpisu kúpnej zmluvy netrpel žiadnou poruchou, ktorá by mala za následok nespôsobilosť žalobcu k právnym úkonom. Pri svojom rozhodnutí súd vychádzal z lekárskeho správ z r. 2013, z ktorých podľa súdu nevyplýva žiadna skutočnosť, ktorá by viedla k záveru, že v dobe podpisu kúpnej zmluvy by žalobca nebol spôsobilý na právne úkony. S týmto záverom však žalobca nemôže súhlasiť, nakoľko lekárske správy, na ktoré odkazuje súd prvej inštancie popisujú zdravotný stav žalobcu, avšak v žiadnom prípade sa nevyjadrujú k otázke spôsobilosti na právne úkony. Žalobca v žalobe uviedol, že v dobe podpisu kúpnej zmluvy trpel duševnou chorobou - zmiešanou poruchou osobnosti, ktorá ho disponovala k abnormálnym skratovým reakciám, prejavovali sa u neho stavy úzkosti a sebevražedné pokusy. Žalobca je presvedčený, že v dobe podpisu kúpnej zmluvy nebol schopný porozumieť zmyslu právneho úkonu, t. j. podpisu kúpnej zmluvy. Za týmto účelom preto žalobca navrhol znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychiatrie, pričom výsledkom tohto znaleckého dokazovania má byť odpoveď znalca, či žalobca netrpel určitou duševnou chorobou, ktorá by žalobcovi znemožnila chápať zmysel jeho konania. Dôkazy, na ktoré odkazuje súd prvej inštancie sú celkom nedostačujúce, lekárske správy popisujú jeho zdravotný stav v roku 2013, žiadna lekárska správa sa nevyjadruje k otázke, či žalobca bol spôsobilý na právne úkony alebo nie. Žalobca je presvedčený, že dokazovanie je nutné doplniť znaleckým posudkom, ktorý jednoznačne odpovie na otázku ohľadne právnej spôsobilosti. Vzhľadom na uvedené preto žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na doplnenie dokazovania a nové rozhodnutie.

7. Žalovaný odvolací návrh nepodal. K doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril, pričom uviedol, že s tvrdeniami žalobcu nesúhlasí, napadnutý rozsudok považuje za správny po vecnej i právnej stránke. Súd prvej inštancie sa podrobne vysporiadal s argumentáciou žalobcu, ako i otázkou znaleckého dokazovania. Podané odvolanie je nedôvodné a preto žalovaný navrhuje, aby odvolací súd odvolanie žalobcu v plnom rozsahu zamietol.

8. Ďalšie vyjadrenia strany v odvolacom konaní nepodali.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e/ a f/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné s použitím § 389 ods. 1 písm. c) v spojení s § 391 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či súd prvej inštancie na základe ním vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia veci rozhodol vecne správne, pokiaľ žalobu žalobcu domáhajúceho sa určenia vlastníckeho práva z dôvodu absolútnej neplatnosti uzavretej kúpnej zmluvy v celom rozsahu zamietol.

11. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil predovšetkým na skutkovom závere, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v tom, že by preukázal, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy dňa 6.9.2013 konal v duševnej poruche, ktorá ho robila na tento právny úkon neschopným, keď vychádzal zo znaleckých posudkov jednak vypracovaných pre účely trestného konania, ktorými bol skúmaný duševný stav žalobcu od roku 1992 do 2.9.2013, ako aj zo znaleckého posudku 02/2018 z januára 2018 podanom vo veci ČVS: ORP-59/VYS-SI-2017, ďalej lekárskeho správ zo dňa 1.9.2013 a zo dňa 2.9.2013, ako aj správy Fakultnej nemocnice Skalica zo dňa 14.9.2013 a prepúšťacej správy Psychiatrickej nemocnice v Pezinku z hospitalizácie žalobcu od 15.9.2013 do 11.10.2013 a prepúšťacej správy z hospitalizácie v Psychiatrickej nemocnici Philipa Pinela v Pezinku od 13.10.2013 do 29.10.2013. Žalobca v odvolaní namietal predovšetkým to, že týmito dôkazmi bolo naopak preukázané, že v dobe podpisu kúpnej zmluvy žalobca trpel duševnou chorobou - zmiešanou poruchou osobnosti, ktorá ho disponovala k abnormálnym skratovým reakciám, prejavovali sa u neho stavy úzkosti a sebevražedné pokusy, pričom v dobe podpisu kúpnej zmluvy nebol schopný porozumieť zmyslu právneho úkonu, t. j. podpisu kúpnej zmluvy. Za týmto účelom žalobca navrhoval vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychiatrie na zodpovedanie otázky, či žalobca netrpel duševnou chorobou, ktorá by mu znemožňovala chápať zmysel jeho konania, pričom by sa znalec vyjadril konkrétne k otázke spôsobilosti žalobcu na právne úkony, ktorej otázke sa predložené lekárske správy nevenovali.

12. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, predmetom konania je určenie vlastníckeho práva žalobcu k špecifikovaným nehnuteľnostiam z dôvodu tvrdenej absolútnej neplatnosti scudzovacieho právneho úkonu, kúpnej zmluvy, ktorú uzavrel žalobca ako predávajúci so žalovaným ako kupujúcim dňa 6.9.2013. Žalobcova obrana spočíva v tom, že predmetný právny úkon vykonal v duševnej poruche, ktorá ho robila na tento právny úkon neschopným. Žalobca v čase vykonania právneho úkonu nebol rozhodnutím súdu pozbavený, ani obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, ale tvrdí, že konal v duševnej poruche, čo chcel preukázať znaleckým dokazovaním, ktoré však súd prvej inštancie zamietol z dôvodu, že mal spôsobilosť žalobcu na právne úkony ku dňu 6.9.2013 dostatočne preukázanú už vykonanými znaleckými posudkami a predloženými lekárske správy.

13. V zmysle ust. § 38 ods. 2 OZ je osobitným dôvodom neplatnosti právneho úkonu prípad, keď právny úkon urobila osoba konajúca v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento úkon nespôsobilou. V tomto

prípade nejde o osoby, ktorých spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, pokiaľ urobili právne úkony, ktorých sa toto obmedzenie týka, lebo takéto úkony sú neplatné podľa § 38 ods. 1 OZ.

14. Neplatnosť právneho úkonu podľa § 38 ods. 2 OZ vyžaduje bezpečné zistenie o tom, že účastník právneho úkonu nedokáže v čase jeho vykonania posúdiť následky svojho konania alebo svoje konanie ovládnuť. Neplatnosť právneho úkonu v takom prípade môže spôsobiť i okamžitá duševná porucha, napr. ak ide o konanie v afekte. V každom prípade je potrebné konkrétne skúmať, či je tu súvislosť medzi duševnou poruchou a právnym úkonom a či práve pre duševnú poruchu bol účastník neschopný urobiť konkrétny právny úkon buď preto, že nedokázal posúdiť následky takéhoto konania, alebo nebol schopný ovládnuť svoje konanie. Táto skutočnosť je potom predmetom znaleckého dokazovania.

15. Ako je už zrejmé, ak bol právny úkon urobený fyzickou osobou konajúcou v duševnej poruche, považuje sa za neplatný, pričom ide o neplatnosť absolútnu.

16. Podstatné tiež je, že zákon v ust. § 38 ods. 2 nehovorí o duševnej chorobe, ale o duševnej poruche, či je širší pojem. Duševná porucha, ktorá nie je len prechodná, je tiež dôvodom na obmedzenie spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony podľa § 10 ods. 1 a 2 OZ. Môže ísť o poruchy vedomia, myslenia, narušenia pamäti alebo i rozumových schopností. V prípade, ak by išlo len o prechodnú poruchu, je právny úkon v stave prechodnej duševnej poruchy neplatný podľa § 38 ods. 2 OZ.

17. Diagnostikovanie duševnej poruchy je vecou znaleckého dokazovania. Znalecké dokazovanie nemožno nahradiť iným dôkazom, i keď je samozrejme toto namieste vykonať až po zhromaždení všetkých iných podkladov, ktoré môžu prispieť k objasneniu veci. Dôležité je tiež posúdenie intenzity pôsobenia prípadne zistenej duševnej poruchy na spôsobilosť fyzickej osoby rozumne konať. Iba úplné a spoľahlivé zistenia o osobných pomeroch osoby, o ktorej spôsobilosť na právne úkony ide, ako aj ostatných okolností daného prípadu, umožní znalcom - psychiatrom, aby konfrontovali výsledky svojho odborného vyšetrenia s ostatnými poznatkami a aby na základe tejto konfrontácie bezpečne usúdili, či fyzická osoba konala v duševnej poruche, či už trvalej, alebo prechodnej. Súd totiž nie je oprávnený k tomu, aby si sám vytváral nejaký úsudok o zdravotnom stave pacienta.

18. Obmedzenie spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony teda môže trvať aj len obmedzený čas v prípade, ak osoba vykoná úkon v stave, kedy nie je schopná posúdiť následky svojho konania alebo ovládať svoje konanie. Skutočnosť, či osoba konala v stave duševnej poruchy, sa skúma vždy pri každom posudzovanom právnym úkone. Čas preskúmania duševnej poruchy sa musí viazať na čas vykonania právneho úkonu. Rovnako je potrebné aj skúmanie, či osoba náhodou nekonala v tzv. jasnom okamihu (lucida intervalla).

19. V danom prípade však súd prvej inštancie založil svoj záver o tom, že žalobca dňa 6.9.2013 nekonal v duševnej poruche vylučujúcej žalobcu zo spôsobilosti na právne úkony, jednak na znaleckom posudku, ktorý hodnotil stav žalobcu najneskôr ku dňu 2.9.2013 a potom na znaleckom posudku až z roku 2018, ktoré znalecké posudky síce konštatujú že žalobca trpí duševnou poruchou, a to zmiešanou poruchou osobnosti, ale ide o trvalú charakteristiku jeho osobnosti, ktorá podľa znalcov iba nepodstatne znižuje jeho ovládacie a rozpoznávacie schopnosti, pokiaľ ide o jeho zodpovednosť za protiprávne konanie (znalecké posudky boli podané pre účely trestného konania). V predmetnej veci ale bolo na základe obrany žalobcu úlohou súdu skúmať, či žalobca ne/konal v duševnej poruche presne dňa 6.9.2013. Za tým účelom bolo tiež úlohou súdu prvej inštancie posúdiť vo vzájomnej súvislosti všetky podstatné a rozhodujúce skutkové okolnosti sprevádzajúce uzavretie danej kúpnej zmluvy žalobcom.

20. Zo spisu, ako aj pripojených spisov Okresného súdu Skalica sp. zn. 4T/23/2014 a sp. zn. 2C/189/2010 totiž odvolací súd zistil (zo znaleckého posudku č. 82,85/2013 podaného v trestnej veci sp. zn. 4T/23/2014, č. l. 37 - 43 spisu) že, po predchádzajúcich partnerských nezhodách sa mal žalobca dňa 1.9.2013 slovné vyhrážať Q. B. a J. B., že ich zabije, viedol tiež v ten deň v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky motorové vozidlo, pričom v tom čase tiež nelegálne držal strelné zbrane, v súvislosti s týmito skutkami bol zadržaný, bolo rozhodované o jeho vzatí do väzby, pričom do väzby vzatý napokon nebol a dňa 4.9.2013 bol prepustený. Dňa 6.9.2013 potom podpísal predmetný právny úkon. Bývalá manželka žalobcu, p. F. D. dňa 14.9.2013 vypovedala, že jej manžel nie je psychicky v poriadku, nereaguje, nekomunikuje a podľa nej by mal byť umiestnený v psychiatrickej liečebni. Podľa lekárskej správy zo dňa 14.9.2013 bola u žalobcu zistená bližšie neurčená

disociačná porucha a akútna intoxikácia alkoholom. Následne bol žalobca v období od 15.9.2013 do 11.10.2013 hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici Phippa Pinela v Pezinku s tým, že pred prijatím mal žalobca bizarné poruchy správania - chodil nahý po meste s tým, že u neho pravdepodobne došlo ku kumulácii psychosociálnej záťaže (rozpory vo vzťahu, sťažovanie za ohrozovanie partnerky zbraňou), pričom v prepúšťacej správe sa uvádza, že je u neho aktuálne asi rok zvyčajne paranoidity v rámci obchodu s pozemkami, bol paranoidný voči kupcovi, pripravoval sa na útek, pripravil si v dome pušku, opakovane unikal z miesta bydliska, 2x k sestre do Nemecka, 2 týždne pred prijatím sa dozvedel, že partnerka si našla iného muža, bol agresívny, vyhrážal sa a konzumoval alkohol, následne bol zadržaný políciou, nešiel do väzby, bol prepustený, raz bol privezený RLP na ÚPS Skalica, odtiaľ bol prepustený a o dva dni bol zadržaný, ako chodí nahý po ulici. Opäť bol privezený na ÚPS Skalica a odtiaľ do Pinelovej nemocnice, pričom bol konštatovaný disociatívny stav pri psychosociálnej záťaži u abnormne štruktúrovanej osobnosti s histriónskymi a narcistickými rysmi. Ďalej bol žalobca hospitalizovaný na psychiatrii od 13.10.2013 do 29.10.2013, pričom z prepúšťacej správy Psychiatrickej nemocnice Philippha Pinela v Pezinku vyplýva, že bol žalobca opakovane privezený v ebriete, pretrvávali u neho úzkostné ataky, s tým, že mu bolo odporúčané systematické psychoterapeutické vedenie a diagnóza adaptačná porucha, zmiešaná porucha osobnosti. Znalci pritom na č. l. 13 znaleckého posudku zo dňa 25.11.2013 (č. l. 47 spisu) uvádzajú, že zistili u žalobcu v ostatnom období kumuláciu psychosociálnej záťaže, dva roky trvajúcu chronickú psychickú záťaž, v súvislosti s ňou aj zvýšenú intrapsychickú tenziu a senzitivnú vzťahovačnosť s tým, že v rámci obchodu s pozemkami bol podozrievaný voči kupcom, čo viedlo k poruchám správania, dvakrát bol na úteku v Nemecku, po návrate domov si na obranu pripravil pušku, následne sa u neho rozvinula neočakávaná záťažová situácia, ktorou bol rozpad partnerského vzťahu, ktorá vyústila do skratovej abnormnej reakcie potencovanej simplexnou ebrietou s tým, že u žalobcu aj v ďalšom období pretrvávali psychické ťažkosti, ktoré boli reakciou na rozvíjajúcu sa debaklovú životnú situáciu. Bol obvinený za zločin nedovoleného ozbrojovania a za prečiny obchodovanie so zbraňami, nebezpečné vyhrážanie a ohrozenie pod vplyvom návykovej látky, hrozila mu vyšetrovacia väzba, jeho správanie sa zmenilo, akoby nechápal situáciu, napr. opakovane prichádzal k domu kde žili s družkou a pokúšal sa odomknúť, hoci mal zákaz priblíženia sa a zámky boli vymenené, v tomto období pravdepodobne konzumoval alkohol, bol vyšetrený v pohotovostnej službe a následne aj hospitalizovaný. Jeho stav bol uzavretý ako adaptačná porucha u pacienta so zmiešanou poruchou osobnosti. Ako diagnóza mu bola stanovená trvalá duševná porucha, zmiešaná porucha osobnosti, ktorá ho disponuje k abnormným skratovým (neuváženým) reakciám, keď žalobca nie je schopný adekvátne riešiť svoju debaklovú životnú situáciu. Následne sa znalci v posudku vyjadrovali k otázke, či táto porucha mala vplyv na ovládacie a rozpoznávacíe schopnosti žalobcu v čase spáchania trestných činov t. j. v období od roku 1992 do 2.9.2013. Všetky tieto dôkazné prostriedky a ich obsah súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 22.10.2018 oboznámil, avšak ich vo vzájomných súvislostiach v napadnutom rozhodnutí nevyhodnotil. Uspokojil sa v podstate iba so záverom znaleckého posudku hodnotiaceho príčetnosť žalobcu ku dňu 2.9.2013 a potom znaleckým posudkom z roku 2018. Z obsahu spisu sp. zn. 2C/189/2015 tiež vyplýva, že predmetom konania bolo posudzovanie spôsobilosti žalobcu na právny úkon vykonaný dňa 24.1.2014, teda v úplne inom časovom úseku, ako v tomto konaní posudzovaná kúpna zmluva zo dňa 6.9.2013. V predmetnom konaní vypracovaný tiež znalecký posudok č. 2/2018 zo dňa 12.1.2018, sa zaoberal iba v tom čase aktuálnym zdravotným stavom žalobcu s tým, že zistená duševná porucha vo všeobecnosti nemá podstatnejší vplyv na rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti žalobcu, že žalovaný netrpí na duševnú poruchu v úzkom slova zmysle ale trpí poruchou osobnosti s tým, že je v danej dobe (rok 2018) schopný chápať zmysel trestného konania. Avšak úlohou súdu prvej inštancie bolo správne posúdiť, či práve (a nie inokedy) dňa 6.9.2013 bol žalobca plne spôsobilý na právny úkon - uzavretia kúpnej zmluvy o prevode predmetných nehnuteľností. Žalobcovi pritom bola konštatovaná trvalá duševná porucha, ktorá ho môže disponovať k abnormálnym skratovým reakciám, pričom z vyššie uvedených listinných dôkazov vyplýva, že práve v čase uzavretia v tomto konaní relevantnej kúpnej zmluvy zo dňa 6.9.2013, žalobca prežíval intenzívnu psychickú záťaž.

21. Súd prvej inštancie však vo vzájomných súvislostiach neposúdil všetky zistené skutkové okolnosti uzavretia kúpnej zmluvy dňa 6.9.2013 a tieto náležite nevyhodnotil. Pokiaľ ide o časovú súvislosť, tak je zrejmé, že žalobca zažíval debakel v partnerskom vzťahu následkom čoho sa dňa 2.9.2013 dopustil trestného činu nebezpečného vyhrážania, bol zadržaný, nebol však vzatý do väzby a dňa 4.9.2013 bol prepustený. Už dňa 6.9.2013 mal podpísať predmetnú kúpnu zmluvu, pričom následne bol dvakrát privezený RLP na ÚPS Skalica, dňa 14.9.2019 bol vyšetrený po tom, ako sa mal nahý prechádzať po meste a následne v obdobiach od 15.9.2013 do 11.10.2013 a potom znova od 13.10.2013 do 29.10.2013 bol hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici Philippha Pinela v Pezinku. Z toho je zrejmé, že v čase

uzavretia predmetného právneho úkonu žalobca mohol prežívať zvýšenú psychickú záťaž, pričom v tom čase mal znalcami diagnostikovanú zmiešanú poruchu osobnosti disponujúcu ho k abnormálnym skratovým reakciám. Úlohou súdu prvej inštancie teda bolo posúdiť, či žalobca práve dňa 6.9.2013 netrpel takou duševnou poruchou, ktorá o robila na tento právny úkon neschopným. Preto pokiaľ žalobca podal návrh na vykonanie znaleckého dokazovania na zodpovedanie tejto otázky, bol tento jeho návrh dôvodným a pokiaľ súd prvej inštancie tento jeho návrh bez ďalšieho zamietol, dopustil sa nesprávneho právneho posúdenia veci, keď v podstate skúmal predpoklady pre obmedzenie spôsobilosti žalobcu na právne úkony podľa § 38 ods. 1 OZ na základe znaleckých posudkov posudzujúcich stav žalobcu do 2.9.2013 a potom v roku 2018 a nie práve ku dňu 6.9.2013, tak ako to vyžaduje ust. § 38 ods. 2 OZ. Tým, že súd vec nesprávne právne posúdil, keď nedôsledne aplikoval ust. § 38 ods. 2 OZ, nevykonával ani žalobcom navrhované dokazovanie na posúdenie jeho stavu ku dňu 6.9.2013.

22. S poukazom na vyššie uvedené bolo potom nevyhnutným, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP v celom rozsahu zrušil, keďže súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonával navrhované dôkazy, pričom nie je účelné doplniť dokazovanie pred odvolacím súdom, a to vzhľadom na náročnosť a zdĺhavosť znaleckého dokazovania a následného vyhodnocovania zisteného skutkového stavu veci, a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

23. Povinnosťou súdu prvej inštancie súc pritom viazaný vyslovenými právnymi názormi odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude riadne v súlade s platnou procesnou normou vykonať všetky pre vec relevantné navrhované dôkazy, v tomto prípade teda žalobcom navrhované znalecké dokazovanie (pričom je na zvážení súdu prvej inštancie, či využije žalobcom navrhovaný dôkazný prostriedok znalecké dokazovanie v zmysle § 207 CSP, alebo bude považovať za postačujúce odborné vyjadrenie v zmysle § 206 CSP); skutkový stav následne opätovne komplexne vyhodnotiť, na zistený skutkový stav aplikovať všetky náležité hmotnoprávne ustanovenia, a predovšetkým sa vysporiadať s otázkou, či žalobca dňa 6.9.2013 v čase vykonania právneho úkonu netrpel duševnou poruchou, ktorá ho robila na tento právny úkon nespôsobilým, potom vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je nevyhnutné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2, 3, 4 CSP odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie opätovne o náhrade trov, včítane náhrady trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

24. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).